N°. 3193 — 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 2 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 31 Oktober.

Dezer dagen hebben in België de verkiezingen plaats gehad van de Gemeente-raden. De partij der beroering heeft daarvan gemaakt eene politieke quæstie, en zij is er in geslaagd om ze als dusdanig door te drijven. De behoudende partij heeft dien ten gevolge eene nederlaag geleden, die niet zonder gevolgen blijven zal. Wij bespreken die eerstdaags nader. Wij volstaan heden met de bemerking, dat, naar onze overtuiging, België eene schrede verder heeft gezet op de heillooze baan, die ten verderf leidt.

De overwinning, door de zoogenaamde liberale partij behaald, waarover zich ten onzent dwaze behoudslieden verheugen, is eene nederlaag voor de konstitutionneele beginselen ten voordeele van 't liberaal geweld, hetwelk, blijkens de ondervinding, die wij allen beleefd hebben, nooit nalaat, vroeg of laat, despotiek geweld voort te brengen.

De Belgen zijn thans op den weg, waarop de fransche liberalen stonden vóór 1830; en die door de Julij-revolutie heeft geleid tot den schromelijken jammer van 1848.

De indische bladen-zelven, en de korrespondentien uit Indië in de londensche bladen geven geene nieuwe bijzonderheden van de bekende en reeds medegedeelde feiten. Allen redeneeren echter over den toestand der engelsche troepen binnen Delhi. Het is zeer gewaagd hierover gissingen te uiten, daar het laatste berigt van Delhi, den 20n afgezonden, niet veel meer bevatte dan de woorden: »Delhi is na een hardnekkig gevecht in onze handen gevallen," waarbij gevoegd werd een opgaaf der gesneuvelden en gewonden. Alle andere brieven en berigten dragen een vroegere dagteekening dan die van den 20. De parijsche korrespondent van de *Indépendance*, die de gewoonte heeft aangenomen het te doen voorkomen alsof hij niet alleen alles wist wat te Parijs, maar ook wat in de geheele wereld voorvalt, geeft te kennen dat de generaal Wilson zich te Delhi in denzelfden bedrongen toestand moet bevinden, als, eenigen tijd geleden, de generaal Havelock te Cawnpoor. Er is weinig hoop, zegt die korrespondent, dat Havelock hem spoedig te hulp zal kunnen komen. De misvatting eener telegrafische dépêche, die de inname van Delhi als een wapenfeit der generaals Havelock en Outram deed voorkomen, schijnt oorzaak te zijn, dat sommige dagbladschrijvers den eersten dezer legerhoofden volstrekt het plan toekennen, om zich met het leger voor of in Delhi te vereenigen. Men weet intusschen, dat generaal Havelock van Cawnpoor naar Lucknow is gerukt, welke laatste stad niet in de rigting ligt van Cawnpoor naar Delhi, en daar tusschen Lucknow en Delhi een afstand bestaat van ongeveer 300 mijlen, is het waarlijk niet te denken dat generaal Wilson in zijn berekeningen een vereeniging met de troepen van Havelock zou hebben opgenomen.

Wij gelooven dat men wel zal doen de volgende mail af te wachten, alvorens zich eenig denkbeeld te willen vormen van den toestand der engelsche troepen, die, onder aanvoering der generaals Wilson en Nicholson, Delhi belegerd en genomen hebben.

Er zijn er niet weinigen ten onzent, die zich het hoofd warm maken tegen de Katholieke Kerk, omdat zij geen leer-vrijheid in haar boezem dult. Indachtig aan het woord van Paulus: Bewaar den toevertrouwden schat des geloofs, handhaaft de Kerk door de wapenen des geestes alle christelijke waarheden zonder uitzondering. Zij weet dat de waarheid één is, en dat, zoodra men er eene enkele verwerpt, alle anderen los staan. Het Protestantismus is daarvan het levend bewijs, en wist men 't niet van elders, dan nog zouden de protestantsche afdwalingen voldoende zijn, om waarschuwend een elk toe te roepen: Het gezag der Kerk, door Christus ingesteld, is het schild van 't geloof. Eene dwaasheid is 't van ons te vorderen, dat wij dat gezag smaden. Het is van ons eischen, dat wij Protestanten worden.

Overigens, alvorens van ons te vorderen, dat wij het *kerkelijk gezag* der Kerk verwerpen, behoorden die ijveraars eerst hunne gezindheidsgenooten aan het verstand te brengen, dat zij ten minste het *Staatsgezag* niet voor het protestantsche dogma inroepen door middel van zware geldboeten, gevangenisstraffen en verbanningen.

Heeft men met geestdrift partij getrokken voor de Madiai's, tegen den hertog van Toskane, de tijd is thans gekomen, om nog meerder geestdrift aan den dag te leggen tegen de Lutheranen van het Noorden, die voortdurend in den weer zijn, om al wie van het luthersche leerstelsel afwijkt te beboeten, te kerkeren en te verbannen. En wat zeer opmerkenswaard is, de protestantsche bevolkingen verzetten zich door hunne *standen* tegen elk regeringsvoorstel, dat van wege den Staat eenige meerdere vrijheid toelaat. Wij vestigen daarop de aandacht van onze Protestanten. Zij vinden daar een ruim veld, om hun blakenden ijver voor de vrijheid aan den dag te leggen.

Het is om daartoe eene bijdrage van onze zijde te doen, dat wij het volgende melden:

Uit Stockholm wordt, dd. 21 Okt., in 't *Aftonblad* geschreven, dat in de laatste twee avondzittingen der standen de algemeene beraadslagingen over de godsdienstvrijheid eensklaps zijn afgebroken, ten gevolge der plotselinge ongesteldheid van den heer land-maarschalk. In de twee genoemde zittingen werden door adelijken en geestelijken beurtelings het woord gevoerd en spraken meest allen ten gunste van het *statu quo*, als een noodzakelijke steun voor het lutheranismus. Generaal Levren begon met eene opsomming der talrijke bekeeringen in Engeland tot het Katholicismus. N. Tersmeden, die hem volgde, wilde bewijzen, dat zulks insgelijks in Nederland plaats vond, en veroorloofde zich een harden uitval tegen Koning Oskar, die met zijn voorstel den ganschen arbeid der Wasa-koningen met één slag vernietigde. Vruchteloos, zeide hij, hadden die koningen hun bloed voor het Lutheranismus vergoten. — De bijna eenige voorvechter van het koninklijk voorstel, de heer Cederschiöld, trachtte de vrees voor Mormonen en Jezuïeten daardoor te bezweeren, dat hij beiden den naam van Christen betwistte, zoodat zij aan de weldaad der religie-vrijheid geen deel konden hebben. De Mormonen waren geen Christenen, uithoofde hunner leer betreffende het huwelijk. (In Zweden schijnt niemand eenig vermoeden van Luthers preek over dat onderwerp te hebben.) De Jezuïeten moesten hun generaal meer dan God gehoorzamen, enz.

Maar, voegde hij daaraan toe, Zweden kan onmogelijk de straf der verbanning volhouden, aangezien andere landen de bannelingen terugzenden, zooals onlangs met den banneling Petterson plaats had. Gelukkigerwijs lag juist tusschen beide landen een modderpraam, waar de zweedsche overheden zoolang den misdadiger konden bewaren tot het hun gelukte den schuldige te bewegen om gratie te verzoeken. De geestelijke leden gaven den heer Cederschiöld het belangrijke antwoord, dat zij volkomen de waarheid van den toestand kenden, doch het volk die niet mogten mededeelen. De Aartsbisschop dankte den spreker voor zekere uitdrukkingen, welke deze evenwel niet meer wilde erkennen, en volgens welke men met de Staatskerk, ja zelfs met de symbolische boeken *tabula rasa* moest maken. De heer Cederschiöld stelde zijnen kollega's een tiental moeijelijk te beantwoorden vragen voor, waarvan de eerste luidde: »Is er een gezag, dat beslissen mag welke godsdienstleer de ware is?" De laatste vraag was: »Als de Staat, als zoodanig, een staatsreligie met strafbepalingen durft opdringen, heeft dan niet met regt de joodsche Staat Christus gekruist en kruisigen hem niet nog al degenen, die deze grondstelling verdedigen?"

« Verschillende onzer protestantsche bladen hebben zegekreeten aangeheven over de berlijnsche *alliance*; vooral de *Kerkelijke Courant* heeft zich daarbij onderscheiden. Ook wij willen iets aanbrengen tot verhooging van dien triomf. Daarom geven wij hier wat door een protestantsch blad over den uitslag dier *alliance* is vermeld. Het is zeer merkwaardig en verdient overweging.

Het luthersch-gezind *Volksblatt* van Halle dan, verhaalt, dat de kollekte ten gunste dezer vereeniging slechts 500 thaler had opgeleverd, en dat het te kort aangevuld is moeten worden door giften van den Koning, van den prins van Pruissen, en eene toelaag uit de stedelijke kas van Berlijn. Dit geld moet niet alleen besteed zijn geworden tot het bestrijden der verblijfkosten der leden, maar men heeft het ook ten deele aangewend om de uitgaven hunner reis te vergoeden, ten einde een talrijke vereeniging te hebben. Het *Volksblatt* noemt dit de britsche praktijk op den duitschen bodem overplanten. Desniettegenstaande zijn, in plaats van 1200 personen, waarop men rekende, slechts 640 opgekomen, en van die 640 waren 355 Berlijners. Ziedaar de opgaaf wat de hoeveelheid aangaat. En wat nu de hoedanigheid betreft dient, dat onder de leden der sekte, op deze vergadering vertegenwoordigd, zich velen bevonden, die zich in den regel niet met godsdienstige manifestatiën inlaten en welke door een zonderlinge aandrift naar Berlijn gekomen waren. Uit een staatkundig oogpunt heeft de Koning er vreemde en opmerkelijke dingen kunnen zien. Overigens was het getal ambachtslieden en ondergeschikte ambtenaren zeer groot op deze vergadering. Een artikel van de *Kreuzzeitung* (N°. 221) zegt: »Een groot getal dezer lieden stelden slechts belang in de *Alliance*, omdat zij hoopten dat men niet alleen de Kerk, maar ook het Christendom in het algemeen zou treffen."

Na Duitschland was Engeland het talrijkst vertegenwoordigd; evenwel is het niet noodig hier bij te voegen, dat onder de engelsche leden geen enkele was die tot de *Kerk-partij* behoorde. Frankrijk had alleen Kalvinisten en independenten, geen enkelen Lutheraan gezonden. Alles te zamen genomen was de groote Vereeniging niet anders dan een *blindemanspel (sic)*, waarin men het onzigtbare wilde laten zien en het zigtbare bedekken.

Het luthersche blad, waaraan wij de bovenstaande bijzonderheden en opmerkingen hebben ontleend, eindigt, met deze bijeenkomst bij den toren van Babel te vergelijken, en zegt, dat de tijd niet veel meer te verwoesten zal vinden in den »toren van Berlijn." »Deze bijeenkomst van de *Alliance*" zegt het blad, »was niets meer dan een veldtogt tegen het Lutheranismus ten gunste der *pruissische Unie*, en is ondanks de hooge bescherming, die haar begunstigde, op niets uitgeloopen. Wij verlaten haar in vrede, niet zeggende »tot wederziens!"

Wij vernemen, dat Zijne Hoogwaardigheid de vikarius-generaal voor 't bisdom van Haarlem, niet aanstaanden Maandag, maar Dingsdag te Haarlem zal zijn, ten einde diegenen af te wachten, die verlangen Zijne Hoogwaardigheid te spreken.

Wij vestigen de aandacht van wie 't aangaat op de onderstaande bittere klagt van den *N. N. Br.*, die met der daad maar al te zeer gegrond is:

»Erbarmelijk is de steeds van dag tot dag in rampspoed toenemende toestand van de vaart op de Dieze en de Zuid-Willemsvaart. Sedert acht dagen is geen vaartuig, hoe plat en hoe klein ook, in staat geweest te passeren. Alles zit vast. Een tal van handelaren blijven van hun goed beroofd of zijn buiten de mogelijkheid gesteld, al wilden zij nu nog zoo veel kosten ten beste geven, om hunnen transit-handel te drijven. Maar met de groote schippers en groote handelaren is het nog niet het ergste gelegen. Er zijn een aantal schippers, die hun laatsten cent en hun laatste brood dat zij aan boord hadden, hebben verteerd.

»Indien zoodanige toestand moet voortduren is 's Hertogenbosch binnen zeer weinige jaren totaal verloren.

»Men roept wel: wij beleven een exceptioneel jaar! Het zal altijd zoo niet gaan! Maar welken waarborg geven die profeten? Wie zegt dat de thans heerschende toestand, door bijkomende omstandigheden van blijvenden aard nog verzwaard, niet even goed vijf jaren als één jaar kan duren? Voorziening en spoedige voorziening alleen kan ten deze de eenige geruststellende waarborgen geven."

Een der vlissingsche loodskotters heeft order ontvangen, om bepaald in The Downs (voor aan het engelsche kanaal) gestationeerd te blijven, ten einde een loods af te geven aan boord van Zr. Ms. schroefstoomschip *Groningen*, welke bodem weldra met Z. K. H. den Prins van Oranje te Vlissingen wordt binnen verwacht.

Men zegt, dat het tijdstip nabij is waarop, met de restauratie der kathedraal van St.-Jan te 's Bosch een begin zal worden gemaakt.

Eergisteren avond, kort voor den sluitingstijd van het koninklijk entrepôt te Antwerpen, is het noordelijk gedeelte daarvan ingestort. Men zegt, dat 7 of 9 personen onder de puinhoopen bedolven liggen, een is ernstig gekwetst, een ander ongedeerd onder het puin weggehaald. Men hoorde van tijd tot tijd de noodkreeten der ongelukkigen, die onder de koopmansgoederen en steenhoopen bedolven lagen, maar het is bijna onmogelijk hun hulp te brengen, vermits het nog staande gebleven gedeelte van den vleugel ieder oogenblik dreigt in te storten. In het ingestorte gedeelte lagen 8 a 9000 balen rijst en veel Havana suiker en koffij. In den namiddag had men eenige verzakking in het gebouw ontwaard; de architekt schreef eenige maatregelen van voorzorg voor, doch schijnt het dreigende gevaar niet te hebben vermoed. De werklieden, die slagtoffers van het ongeluk zijn, waren bezig goederen af te laden om den last in dat gedeelte van het gebouw te verminderen.

Z. M. heeft de benoeming van J. Pen, burgem. van Baarn, tot sekret. dier gem. met Zijne goedkeuring bekrachtigd; F. de Neufville, op zijn verzoek, eervol ontslagen als lid der te Amst. gevestigde komm. voor de vaart op den Rhijn, onder dankbetuiging voor bewezene diensten, en in deszelfs plaats benoemd D. Cordes; benoemd tot gewoon hoogleeraar in de fakulteit der bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Leyden, J. G. Hulleman; en aan den magazijnmeester der marine te Vlissingen, W. K. Story, met ingang van 1 Dec., een pensioen ten laste van den Staat van *f* 1696 's jaars verleend.

's GRAVENHAGE, 30 Okt. Men verneemt, dat de Koning vooreerst in deze rezidentie verblijven en niet naar het Loo terugkeeren zal.

— Men verwacht, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal omstreeks de helft van de maand November aanstaande hare werkzaamheden zal hervatten.

— Reeds is gemeld, dat, volgens een in de rezidentie ontvangen telegrafiesch berigt, de ridder Lomonosoff, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer aller Russen bij het Ned. Hof, te San Donato is overleden. Dit berigt heeft zich thans bevestigd. De heer Lomonosoff bezweek Zondag, 25 dezer, des middags ten 4 ure, na een geruimen tijd aan de jicht te hebben geleden. Gisteren is alhier in het hôtel van den afgestorvene een plegtige lijkdienst gevierd.

's HERTOGENBOSCH, 30 Okt. In de gisteren avond plaats gehad hebbende vergadering van den Gemeenteraad, heeft de heer baron van Hugenpoth, algemeen rapporteur van de centrale kommissie, voor de rekening van 1856, verslag uitgebragt, naar aanleiding van den brief van den minister van Binnenlandsche Zaken, waarbij Z. Exc. den raad in overweging gaf, de belasting op het gemaal nog niet te willen invoeren, in afwachting dat het lot beslist worde van de regeringsvoorstellen, waardoor de gemeenten zouden gebaat worden. Het rapport stelde voor en de vergadering heeft dienvolgens besloten; 1°. dewijl wanneer ook deze wetsvoorstellen aangenomen worden, de stadsfinanciën toch niet genoeg gebaat zouden worden, nogmaals bij den minister aan te dringen op de wederinvoering van de belasting op het gemaal enz. en 2°. nog staande de vergadering aan het dagelijksch bestuur op te dragen eene kommissie te benoemen, die zich naar 's Hage zal begeven, om bij de Hooge Regering op eene spoedige beslissing aan te dringen. Deze kommissie zal bestaan uit den heer Burgemeester, een Wethouder en den heer Sekretaris. (*N. B.*)

ASPEREN, 29 Okt. Op de heden alhier gehouden paardenmarkt waren circa 400 paarden aanwezig; de handel was zeer gering.

ARNHEM, 30 Okt. Bij de herstemming ter verkiezing van een lid van den Gemeenteraad, in plaats van wijlen den heer mr. W. J. Schiff, is verkozen de heer mr. W. H. Dullert.

HALSELT, 28 Okt. De turf uit het Staphorsterveld is door de droogte van dezen zomer zeer brokkelig. De derryturf geldt thans *f* 3.60 tot *f* 3.90 de duizend; de echte veenturf wordt à *f* 5 aangeboden. De turf, uit den droog gemaakten veenplas de Koekoek, bij Kampen, voldoet zeer goed. (*H.*)

MEPPEL, 29 Okt. In de vorige week trof L. H., te Rouveen, een ontzettend ongeluk. Naar het bouwland rijdende, nam hij een geladen geweer mede om op kraaijen te schieten. Kort bij het land komende, legde hij het geweer digter bij zich en wel zoo, dat de loop op hem aanwees. Onverwacht gaat het schot af en kreeg hij de volle lading in het been. Na eenige dagen erbarmelijk lijden is hij gisteren aan de ontvangen wonden bezweken.

HARLINGEN, 26 Okt. Zondag namiddag hadden twee [illegible] zich heimelijk van lucifers en buskruid voorzien. Zij [illegible] zich buiten de stad. Onder het spel wilde het [illegible] vuur vatten; nu werd er op geblazen, en eene plotselinge ontploffing geschiedde, waardoor van den blazenden knaap de kleederen vuur vatten, het horologie uit elkander sloeg, en zijn aangezigt deerlijk gehavend werd. Dadelijk sprong de onvoorzigtige in zee, om zijne kleederen te blusschen. Men hoopt dat de gevolgen dezer onbezonnenheid niet lang zullen duren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Okt. Geheel onverwacht en tot veler leedwezen meldt de *Moniteur* heden het overlijden van den generaal Cavaignac, een der weinige deelnemers aan het groote drama van 1848, die zich na zijne terugtrekking van het staatkundig tooneel, de achting van alle partijen had weten te bewaren.

De *Moniteur* bevat het verslag van den heer Magne over de begrooting van 1859, waaruit blijkt, dat de algemeene finantieële toestand zeer gunstig is.

De ontwapening, waarvan Keizer Alexander het voorbeeld gegeven heeft en die door Oostenrijk is nagevolgd, zal ook door Frankrijk worden aangenomen. Eene aanschrijving van den minister van Oorlog zal tegen het begin van 1858 slechts veertig duizend man in plaats van tachtig duizend onder de wapenen roepen.

De quæstie der bijeenroeping van het Wetgevend Ligchaam is, zegt men, in dier voege opgelost, dat de vergadering den 5n Januarij en niet den 29n November, zooals men verondersteld had, bijeen geroepen zal worden.

Een artikel in den *Constitutionnel* van gisteren is algemeen in dezen zin opgenomen, dat Frankrijk zijne inzigten op de vereeniging der vorstendommen opgaf; deze indruk vindt zich nog bevestigd in een artikel van den *Pays* van heden.

Op de tegenwoordige hoogte van zaken, scheen het alsof er voor de toekomende konferentie geen ander punt te behandelen zou zijn dan de stemming der divans voor of tegen die vereeniging. Deze meening was te stout; en hetgeen tegenwoordig in de hooge diplomatieke kringen van Europa voorvalt is niets anders dan een zeer natuurlijke reaktie tegen een zienswijze, die de belangen van Turkije volstrekt zou opofferen.

De wenschen der roumaansche bevolkingen zullen zeker een zwaar gewigt leggen in de schaal der beraadslagingen van de aanstaande konferentie; maar deze zal ook acht hebben te slaan op het verslag dat de te Bucharest vergaderde kommissie op dit oogenblik voorbereidt en op de tegenwerpingen, die Turkije zou kunnen maken tegen eene zoo uitgestrekte reorganizatie als de Moldo-Walakken vragen.

Dit vraagstuk zal slechts te Parijs kunnen opgelost worden, en even als men te spoedig aan de vereeniging en haar konsekwentiën, namelijk de vorming van een moldaviesche-walkasch rijk, vassaal van de Porte op de oevers van den Beneden-Donau heeft geloofd, onder het bestuur van een vorst uit een westersche dynastie, evenzoo is men heden geneigd om de begeerten en behoeften der Roumanen te zeer in den wind te slaan, welke toch het meest invloed zullen moeten uitoefenen op de beschouwingen der konferentiën

ENGELAND.

LONDEN, 29 Oktober. In een artikel van den *Times* leest men een nieuwen en zeer hevigen uitval tegen lord Canning's bestuur en tegen de barmhartigheid, waarmede hij ten aanzien der muiters wil te werk gaan. Het blad laat zich vrij scherp uit tegen de zending gegeven aan een burgerlijk kommissaris, den heer Grant, die lid van de regeringsraad is, om naar de legerkorpsen in het veld te vertrekken en de strengheid, of om duidelijk te spreken, de wreedheid der reprezailles in te toomen.

— Berigten uit New-York van 17 dezer melden, dat in de geldkrizis een reaktie is ontstaan. De fondsen en goederen stijgen en het vertrouwen begint zich langzamerhand te herstellen.

— Te Singapore is, op eene meeting van de europesche inwoners dier plaats, besloten een petitie tot het parlement te rigten, met verzoek geheel Britsch-Indië onder het direkt bestuur der kroon te stellen.

— Een schrijven uit Hongkong van 10 September in den *Express* meldt dat lord Elgin op het einde dier maand in China terug verwacht werd. Ook denkt men, dat de heer Reed, gevolmagtigde der Vereenigde Staten, en baron Gros, gevolmagtigde van Frankrijk, op denzelfden tijd zouden aankomen, en dat deze drie diplomaten alsdan gezamenlijk naar Pekin zouden vertrekken. »Men zegt, voegt de brief er bij, dat de Keizer van China heeft te kennen gegeven, dat hij weet wat er voorvalt; dat hij geen gezantschap zal ontvangen en de barbaren hun gang zal laten gaan; maar dat hij er op voorbereid is geweld met geweld te keeren."

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 29 Oktober. In den russischen *Invalide* leest men de volgende beschouwingen over de deensch-duitsche zaken:

Aan de Elve, zoowel als aan de Donauoevers, wordt een strijd gevoerd over vereeniging en scheiding.... Het koningrijk Denemarken toont ons in een engen kring hetzelfde schouwspel, 'twelk Turkije in grootere verhouding aanbiedt. Intusschen is het zonderling, dat de centralizatie, die in het rijk der Ottomannen eene onmogelijkheid is, voor Denemarken mogelijk zij. Onder de provinciën van Denemarken zijn er, waar men duitsch spreekt en in 't duitsch denkt; doch deze provinciën behooren ongelukkiglijk tot den duitschen Bond. Nu wordt aan het Weenerkongres verweten, dat het zulke tweeslachtige gewrochten in 't leven heeft geroepen; en het zich een eeuwigen vrede had ten doel gesteld. Doch de organizatie van den duitschen Bond maakt den oorlog veeleer onvermijdelijk. Holstein en Lauenburg waren met hun bestuur niet te vreden, beschouwden de regten des Konings te groot en wilden daarom in 1848 een konstitutie, in welken eisch zij steeds volharden.

Wat de zweedsche bladen betreft, die deze quæstie bespreken, zij trekken partij voor Denemarken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Oktober.

BEVALLEN (26 Okt.): C. L. van den Broeke, geb. Eekhout, Z. - S. M. van Dam, geb. van IJsendijk, Z.

OVERLEDEN (23 Okt.): P. A. Godefroy, 83 j. — (24 Okt.) A. Beetz, 78 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	27 OKT. 4½ u. gebl.	28 OKT. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			»		
Nederl. Bank	4 »			»		
Nedert., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{5}{8}$	$62\frac{5}{8}$	à	$62\frac{1}{2}$	$62\frac{5}{8}$
Dito Dito	3 »	$74\frac{7}{16}$	$74\frac{5}{8}$	»	$74\frac{15}{16}$	$74\frac{5}{8}$
Dito Dito	4 »	$95\frac{3}{4}$	$95\frac{3}{4}$	»	$95\frac{13}{16}$	
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$ »	89		»		
Aand. Handel-Maatsch.	$4\frac{1}{2}$ »	$144\frac{5}{8}$	$144\frac{1}{2}$	»	$144\frac{5}{8}$	$144\frac{1}{2}$
dito Contant	$4\frac{1}{2}$ »	144	144	»		
Oost-Ind. Leening	4 »	93	$93\frac{1}{8}$	»		
Aand. Holl. Spoorweg.				»		
Leening idem	$4\frac{1}{2}$ pCt.			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ »			»		
Maatschappij van Weld.	4 »		61	»	$61\frac{1}{8}$	
België, Cert. Adm. B. bk.	$2\frac{1}{2}$ »			»		
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ »	51		»		
Frankrijk, Certifikaten	3 »		$60\frac{1}{2}$	»		
Spanje, Obligatiën	$1\frac{1}{4}$ »	$24\frac{15}{16}$	$24\frac{15}{16}$	»	25	
Dito	3 »	$41\frac{1}{2}$	$41\frac{1}{2}$	»		
Dito Binnenl.	3 »	$36\frac{7}{16}$	$36\frac{7}{16}$	»	$36\frac{9}{16}$	$36\frac{1}{2}$
Amortisable Schuld				»		
Bewijzen Coupon		$5\frac{5}{8}$		»		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	$43\frac{7}{16}$	$43\frac{9}{16}$	»	$43\frac{5}{8}$	[illegible]
Dito 1856	[illegible]	[illegible]	43	»	$43\frac{1}{16}$	43
Dito Uitgestelde						
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	103	103	»		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	$101\frac{3}{4}$	$101\frac{3}{4}$	»		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{1}{2}$	»		
Dito bij idem 1840	4 »	$83\frac{1}{8}$	$83\frac{1}{8}$	»		
Dito bij *Stieglitz*	4 »	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{5}{8}$	»		
Dito Nieuwe	4 »			»		
Dito 5de Serie	5 »	$95\frac{7}{8}$	96	»	$96\frac{5}{16}$	96 [illegible]
Dito 1855, 6de Serie	5 »	$98\frac{1}{8}$	$98\frac{1}{8}$	»		
Dito adm. te Hamburg	5 »			»		
Dito dito te Londen	5 »			»		
Dito dito dito	$4\frac{1}{2}$ »	94		»		
Inschrijving in Assignat.	6 »			»		
Certifikaten van dito	6 »		$63\frac{7}{8}$	»		
Spoorweg Aandeelen	5 »		73	»		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	153		»		
Obligatiën	4 pCt.	$77\frac{7}{16}$	$77\frac{1}{2}$	»	$77\frac{5}{8}$	
Pruissen, Obligatiën	$4\frac{1}{2}$ »			»		
Aandeelen 1854	$3\frac{1}{2}$ »			»		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				»		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »			»		
Dito dito	4 »			»		
Dito Metalliek	5 »	$71\frac{5}{16}$	$71\frac{1}{2}$	»	$71\frac{5}{8}$	71 [illegible]
Dito Rente Amsterdam	5 »	$83\frac{1}{8}$	$83\frac{1}{8}$	»	$83\frac{3}{8}$	83 [illegible]
Dito Nationale 1854	5 »	$73\frac{1}{8}$	$73\frac{3}{8}$	»	$73\frac{3}{8}$	73 [illegible]
Dito dito	$2\frac{1}{2}$ »	$36\frac{7}{8}$	$37\frac{1}{8}$	»	$37\frac{1}{8}$	
Weener Bank-Aktiën	*f*	1075		»		
Dito Aand. fl. 250, 1839	»			»		
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	306		»		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 »			»		
Dito bij *Rothschild*	5 »			»		
Danemarken, Oblig. te Lond.	5 »			»		
Dito	3 »		[illegible]	»		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 »		$96\frac{1}{2}$	»		
Dito 1839 van £ 100	5 »		96	»		
Dito 1843 » £ 100	5 »	$95\frac{1}{2}$		»		
Dito 1852	$4\frac{1}{2}$ »			»		
Sardinië	5 »			»		
Peru, Geldl. 1854	$4\frac{1}{2}$ »		$72\frac{1}{4}$	»	$72\frac{3}{8}$	
Dito te Parijs				»		
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	$13\frac{1}{8}$	$12\frac{15}{16}$	»	$13\frac{1}{8}$	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	$4\frac{1}{2}$ »	$26\frac{7}{8}$	$26\frac{7}{8}$	»		
Dito Uitgestelde	2 »	$10\frac{1}{2}$	$10\frac{11}{16}$	»	$10\frac{5}{8}$	
Grenada, Obligatiën	$3\frac{1}{4}$ »	$16\frac{15}{16}$	17	»	$17\frac{1}{8}$	17 [illegible]
Dito Uitgestelde		$5\frac{5}{16}$		»		
Mexiko dito	3 »	$17\frac{3}{16}$	$17\frac{3}{8}$	»	$18\frac{1}{16}$	18 [illegible]
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	*f*		700	»		
Dito dito » B »				»		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			»		
Amerik. Bank-Aktiën				»		
Illinois Spoorweg-Aandeelen		91		»		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	$77\frac{7}{8}$	$77\frac{1}{2}$	»	$78\frac{1}{8}$	77 [illegible]
Louisiana	5 »		$98\frac{3}{8}$	»		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 »	$3\frac{11}{16}$	$3\frac{11}{16}$	»	[illegible]	

Prost 42 ½.

Binnen- en buitenlandsche fondsen waren heden prijshoudend.

met veel handel in Oostenrijksche, welke tot verbeterde koers te plaatsen waren. Ill.n. Spoorw. op nieuw gevraagd, Mexik. werden voor engelsche rekening ½ pCt. hooger van de markt genomen.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6 pCt., Diskonto 6 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 54⅖	Livorno	2/m.	f 38¼
»	zigt	» 55⅛	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 54½	Petersburg	»	» 1 68
»	zigt	» 55⅛	Weenen	6/w.	» 33
Madrid	3/m.	» 236	Augsburg	»	» 35 7/16
Cadix	»	» 238	Frankfort	»	» 98⅝
Seville	»	» 235	Hamburg	2/m.	» 34 9/16
Bilbao	»	» 235	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 40⅝	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 40⅝	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		»

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 54g; Obligatiën 4½ pc. 96¾; Spanje 1¼ pc. 24 1/16; Binnenl. 3 pc. 36⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Mex. 5 pc. 75¼; id. Nationale 77.

PARIJS, 30 Okt. Fransche 4½ pc. 90.60; 3 pc. 66.95; 1½ pc. Spanje 25⅛; 3 pc. id. 37⅞; Fr. O. Sp. 675; Rom. Leen. —.

MADRID, 29 Okt. 3 pc. Schuld 39.40; id. 1¼ pc. 27.05.

LONDEN, 30 Okt. Consols op tijd 89⅞; Spanje buitenl. 1½ pc. 25⅛; Rusl. 5 pc. 105; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 97½; id. 2½ pc. 63¾; Sard. 5 pc. 89½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 76; Gren. uitg. 6; id. werk. 18; Mexiko 3 pc. 19⅛; Portugal 3 pc. 43; Ecuador 13¾; Venezuela 30; Wissel op Amst. 11.19½; Hamburg 13.09¾.

WEENEN, 30 Okt. Met. 5 pc. 80¾; Nationale 82; Bank-Aktiën 965; Credit Anst. 202; Noord-Bahn akt. 172; O.-Fr. Spoorw. akt. 278; Saltzb. 100⅞; Lomb. Venetiaans. 91; Wissel op Londen 10.15; Goud 8⅛; Zilver 6½.

BERLIJN, 30 Okt. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99¼; 5 pc. Rusland 104¼; Diskonto 6½.

HAMBURG, 30 Okt. Spanje 3 pc. —; id. 1½ pc. 24; Rusl. 5 pc. 99¾; 4½ pc. 92⅞; 3 pc. Mexikanen —; Vereinsbank 99½; Noord-Duits. bank 90; Wissel op Londen 3/m. 13 04½; id. kort 13.—; Amst. 36.30; Diskonto 8¾.

FRANKFORT, 30 Okt. 5 pc. Met. 75; 1½ pc. Spanje binnenl. 25 1/16; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —; Diskonto 6.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Oktober.

Overzigt der Week.

De afgeloopene week heerschte een volslagen stilstand in alle artikelen, ten gevolge der finantiële moeijelijkheden, en den ongunstigen stemming van alle markten zoo in Europa als in Amerika.

KOFFIJ. Zonder handel. De afleveringen dezer maand hebben bedragen 69948 bn. en 43 vn., zoodat de voorraad op ontvang-bedullen op heden bedraagt 177,774 bn. en 71 vn.

SUIKER. Zeer stil en zonder omzet. De voorraad blijft toenemende, en verwacht men bij eenige verbetering van prijzen verschillende partijtjes aan de markt. De eenige bekend gewordene verkoop is die van 506 kr. Java ex *Rotterdam.* De voorraad op heden bedraagt zoo hier als te Rotterdam 16,614 kr. bij de N. H. M. en 8,476 k. bij partikulieren. Surinaamsche en Havana zonder handel.

THEE. Iets flaauwer, doch zijn prijzen slechts nominaal.

SPECERIJEN EN KRUIDENIERSWAREN. *Rijst.* In een doen; alhier kwam deze week noch in gepeld noch in ongepeld eenige noemenswaardigen omzet tot stand. De houders van gepeld zijn eerder iets vaster. De lage prijzen en de voorraad van granen, werken ongunstig op de Rijst terug. — *Specerijen* geheel verlaten, en nominaal blijven de laatste veilingsprijzen genoteerd, ofschoon die niet te bedingen zijn.

TABAK. Amerikaansche soorten, wegens de blijvende terughouding der inkoopers, zonder handel. Java wordt, niettegenstaande de groote aanvoeren op hetzelfde tijdstip, naarmate van het aan de markt brengen, goed verkocht. Na de afdoening der 302 p. G V en 582 p. E B werden gisteren bij inschrijving nog verkocht 930 p. D M V O, aangebragt per *Ida.* Den 4 November zullen bij inschrijving worden aangeboden 1014 pakken Plantage Havana, aangebragt per *Christiaan Huygens*, en den 5 November 1425 pakken Plantage Cuba, aangebragt per *Hugo Grotius.* Beide partijen te Rotterdam.

INDIGO. 56 kisten Java vonden tot volle vorige prijzen nemers, meest voor export. — *Cochenille* niets in gepasseerd. — *Verfhouten.* Van goel zijn diverse partijen aangevoerd, die eerstdaagd ter markt komen, dezelve bestaan allen uit gezaagd en ongezaagd Maracaibo. Andere soorten onveranderd. — *Quercitron.* Niets in gepasseerd, prijzen onveranderd. — *Harst* op vorige prijzen gevraagd. — *Terpentijn-Olie.* Amerikaansch blijft bij partij f 25½ Entr. 1e hand te koop. — *Salpeter.* O. I. iets vaster. Chili op f 13 gehouden, waartoe gestadig afgaat. — *Zwavel.* Niets in gepasseerd. — *Divi-divi.* Kleine partijtjes aangevoerd, die op f 7½ a f 8 gehouden worden. — *Meekrap.* blijft meer aangeboden en prijzen eerder lager aan te nemen.

HUIDEN. Van O. I. werden afgedaan 1160 Java Buffel p. *Holland*, en 213 Buffel B. S. bij partikulieren, terwijl de N. H. M. bij inschrijving verkocht 1000 Runderhuiden per *Anna Christina*; 1217 Samarang, 276 Sourabaya Runder, en 399 Sourabaya Buffelhuiden per *Ida.* De betaalde prijzen zijn ongeveer 30 % onder dezen zomer besteedde hoogste prijzen aan te nemen.

STERKE DRANKEN. Moutwijn f 17½, Jenever f 23; Amst. Proef f 24½.

TIN. *Banca* successivelijk lager en gisteren a f 71 afgedaan.

Heden zijn tot geheimen prijs bij inschrijving verkocht 930 pakken Java Tabak merk CUBA, per *Ida* aangebragt.

GRAANMARKT.

Tarwe flaauw met weinig handel; 133 ℔ j. b. Poolsche f 380; 120 ℔ j. Vriess. f 320.

Rogge onveranderd 118 ℔ Arch. f 175 partij; 119 ℔ Petersburger f 172 partij; 117 ℔ dito f 168.

Garst slap: 100 ℔ Vriess. Winter f 186.

Haver: 100/2 j. Dikke f 5.20, 5.30 per mud.

Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ek. 75½; Oct., Nov. 71 £. *Raapolie* op 6/w. f 41¼; Vliegend f 40; 1°. Mei ek. f 41¼; Nov. f 40½, 39¾, ¼; Dec f 40½, 40. *Lijnolie* op 6/w. f 42¼; Vliegend f 41; 1°. Maart, April en Mei ek. f 37½; Nov. f 40; Dec. f 38½, ¾; *Hennpeolie* op 6/w. f 47¼; Vliegend 46.

SCHIEDAM, 30 Okt. Moutwijn f 17.50; Jenever f 23; Amst. Proef f 24.25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling f 0.80 per ketel.

LONDEN, 28 Okt. *Suiker* stil ofschoon in de veiling meer kooplust bestond tot de laatste prijzen. — *Thee* vaster, Ord. Congo met 15½ d. betaald en blijven er koopers a 15¼ d. promt. — *Rijst* gedrukt. — *Talk* iets vaster, P Y C loco 65 s. 6 d. het geheele jaar 56 s. 3 d., op December 56 s. 9 d. en op het voorjaar 57 s.

RIO JANEIRO, 10 Okt. *Koffij.* Sedert 15 September werden verkocht 134,500 b. waarvan 38000 voor het Kanaal. Good first wordt 5200 a 5400 Reis genoteerd. Voorraad 100,000 b. — *Koers* op Londen 27⅝ a ¾, Hamburg 653. — *Vracht* naar het Kanaal 37 a 45 s.

BOMBAY, 3 Okt. Het regensaisoen is voorbij en de transakties met de kust zijn weder opgevat. Onze markt was zoo wel voor in- als voor uitvoer vrij levendig. — *Katoen.* De aanvoeren komen slechts in kleine kwantiteiten aan. De prijzen zijn iets hooger. De markt is levendig en er wordt veel op levering in November en December gedaan. De noteering is thans: Broach en Suratte r. 156 a 157, Dhollera r. 160 a 161. Oomrawattee r. 194 a 151, Compte r. 133 a 136, Prebunder r. 147 a 148.

CALCUTTA, 24 Sept, *Indigo.* Omtrent de nieuwe oogst, valt niets te vermelden en bevestigen wij onze raming voor Bengalen en Tirhoot; Benares en Doah blijven onzeker. — *Suiker* werd weinig gevraagd; de koopers voor Bombay zijn lager gestemd en geretireerd. — *Rijst.* Blanke Tafel schaarsch en duur. De voorraad van Mounghy is zeer gereduceerd. De vraag voor China, voor Mauritius en Rénnion doen ons in November/December ongehoorde prijzen verwachten.

SINGAPORE, 16 Sept. *Zwarte Peper* zonder voorraad; voor de volgende oogst zijn belangrijke partijen a $ 7,82½, met renteloos voorschot van $ 4, gedaan. — *Suiker* zonder voorraad, zijnde het laatste voor de Vereen. Staten genomen.

RANGOON, 2 Sept. De gewone stilte gedurende dit saizoen heerschende wordt vermeerderd door de ongunstige berigten van alle kanten afkomende. — *Rijst* vast. Het weder is ongunstig zoo voor het pellen als voor het verzenden. Carga wordt genoteerd CR 82 a 85, blanke CR 120 a 125, Paddy Rs. 43 a 46.8.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

HELVOET, 29 Okt. Potter, Margareth Potter, Alloa.

UITGEZEILD:

HELVOET, 29 Okt. Florijn, Louisa Prinses der Nederlanden, Batavia via Brouwershaven.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 31 Oktober, in lading naar:

Duisburg.	H. van Stockum, Nordstern.
Mannheim.	C. Neff, Ocean.
Dusseldorp.	J. Scholten, Hoop op Zegen.
Urdingen en Ruhrort.	J. D. Keuter, Jonge Arend.
Wesel.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Maintz.	F. Leydecker, Maintz N°. 2.
Keulen.	Th. Wemmers, Cöln. N°. 7.
Ludwigh. en Manheim.	N. Schneckenberger, der Rhein.
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Wilhelmina.

AMSTERDAM, 29 Oktober, vertrokken naar:

Ludwigsh. en Mannh.	F. W. Meeussen, Fortuna.
Keulen.	A. Weingartz, Cölln N°. 15.

Rijnhoogte ARNHEM, 30 Okt. 3 p. 4 duim.
KEULEN, 30 » 3 vt. 7 »

Advertentiën.

(3805) Heden overleed, na een lijden van eenige dagen, in den ouderdom van bijna 82 jaren, onze geächte Oom en Oud-Oom, de Heer CORNELIS HENDRIKUS VAN DEN BOOGAART, in leven Wijnhandelaar te dezer stede.

ROTTERDAM, 29 Oct. 1857.

Uit naam der gezamenlijke familie,
H. G. VAN DEN BOOGAART,
Wed. A. F. VAN ALEM.

H. B. REESINCK en H. F. KOEDIJK, Makelaars, zullen op Maandag den 2den November 1857, des avonds na Vijf Ure, in het voormalig O. Z. Heeren-Logement, door den Notaris W. STRENGMAN presenteeren te verkoopen: Een extra hecht, sterk en zeer net betimmerd **KOOPMANSHUIS**, op het Singel tusschen de Toren- en Huiszittenstegen, G 371. Breeder bij billetten omschreven.

De bewijzen van eigendom en veilconditiën zijn vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing, ten kantore van voornoemden Notaris te zien. (3729)

Het weder wordt van lieverlede kouder en doet nieuwe behoeften gevoelen, wij vestigen derhalve de aandacht onzer vrienden op onzen nieuwen voorraad van **BESTE AMERIKAANSCHE OVERSCHOENEN**, warme en mooije **VILTPANTOFFELS**, in nette dessins, frissche kleuren en sterke kwaliteit.

Chemisch bereide Zolen van **GEMSENHAAR, GEZONDHEIDSZOLEN**, door Nederlandsche en Duitsche Geneesheeren aanbevolen. Ze worden in de Kous gedragen.

Waterstoven, Voetzakken, Speelkaarten, Domino- en Schaakspelen, Advertentie- en andere Gezelschaps- en Kinderspelen.

NIEUWE MOOIJE

KOLENBAKKEN,

verlakt, met goudrand en versieringen. TURFMANDEN in verschillende soorten. Engelsche HAARDSTELLEN. De verbeterde VUURMAKERS. Zeer voordeelige LAMPEN voor iedereens gading. Gevaarlooze LUCIFERS. Alle soorten NACHTLICHTEN. Patent WASKAARSEN. Katoenen en Zijden LAMPENPITTEN. Veel nieuws en mooïs in LAMPENKAPPEN en BALLONS.

VERKOOPHUIS. (3811)

ASSOCIATIE.

Voor Iemand van de R. K. Godsdienst, **10 à 12 mille** kunnende aanbrengen en zich gedeeltelijk met de administratie willende belasten, bestaat er gelegenheid om zich met 1°. Januarij aanstaande te **Associeeren** in eene zeer nette, winstgevende en steeds toenemende Zaak, in eene der voornaamste steden van *Noord-Brabant.* Adres onder N° 1858 aan Mej. de Wed. D. DE ROOY, Uitgeefster van den *Noord-Brabanter* te 's Bosch. (3771)

De Commissie voor de Spijskokerij der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, neemt de vrijheid beleefdelijk te verzoeken, aan alle degenen, die gedurende den aanstaanden Winter daarvan gebruik wenschen te maken ten behoeve der armen, en wier inschrijvings-billetten nog niet in handen der Commissie ontvangen zijn, dezelve bij een der leden ten spoedigste te laten bezorgen, dewijl eerst na de kennis der algemeene deelneming de verdere regeling behoorlijk geschieden kan.

Bij de hieronder vermelde leden en aan het lokaal der Vereeniging op de Bloemgracht, zijn ook nog Circulaires en Inteeken-billetten te bekomen voor de belangstellenden, aan wien de bezorging onwillekeurig mogt verzuimd zijn.

AMSTERDAM, 31 October 1857.

J. H. CRAMER, Singel bij de Driekoningstraat.
H. ROELOFS, Hazenstraat bij de Elandstraat.
C. G. J. ERFTEMEIJER, Anjeliersgr. hoek 2e Boomdwarsstraat.
J. J. ELSENBURG Az., Keizersgracht bij de Beerenstraat.
O. S. DE HAAS, Achterburgwal, bij de Gasthuismolensteeg.
J. B. BROEKMAN, Huidenstraat.
J. A. F. VAN DER STORM, Achterburgwal, bij de Hoogstraat, (3812)

CHARITAS.

Het Bestuur van het Zedelijk Ligchaam **Charitas**, brengt ter kennis van H. H. Curatoren of Bestuurders der onderscheidene Armen Scholen te Amsterdam, dat de commissie tot het onderzoeken der voordragten voor dit jaar is zamengesteld uit de Heeren H. B. GOLDSCHMIDT, L. J. HERCKENRATH en J. VAN HALMAEL, en noodigen hen uit om aan den ondergeteekende vóór of uiterlijk op *ultimo November e. k.* de voordragten in te zenden van de *kinderen*, die als de *beste leerlingen*, zoowel ten aanzien van gedrag, als van gemaakte vorderingen, worden aangemerkt. Deze voordragten zullen moeten vermelden *de namen*, en *voornamen*, *den ouderdom* en *de godsdienstige gezindheid* der KINDEREN, mitsgaders *den tijd sedert wanneer zij het onderwijs ontvingen*, en *de namen, woonplaats en het beroep* HUNNER OUDERS. Van dezelfde school zal slechts *een* kind kunnen worden voorgedragen, ten ware op die school zoowel aan jongens als aan meisjes onderrigt wordt gegeven, in welk geval *een van elke kunne* op de voordragt geplaatst kan worden. Kinderen,

die vóór den 21sten Januarij e. k. den ouderdom van *dertien jaren* zullen bereikt hebben, kunnen *niet* in aanmerking komen.

Uit de voor te dragen leerlingen zullen *twee jongens* en *twee meisjes* van de Israëlitische, van de Katholijke en van eene der andere Christelijke gezindheden worden gekozen, aan ieder van welke eene *praemie van twintig gulden* zal worden toegekend, om ten hunnen behoeve in de SPAARBANK geplaatst worden. Deze praemiën zullen met de rente, *bij voortdurend loffelijk gedrag*, aan hen op den 21sten Januarij, voorafgaande of volgende, op hun 21ste jaar, worden uitgereikt.

Bovendien blijven de leden van het Zedelijk Ligchaam, ingevolge het besluit der vergadering van 9 Januarij 1855, het patronaat over de bekroonde kinderen uitoefenen.

AMSTERDAM, 31 October 1857.

Namens het Bestuur,
De Secretaris
Mr. F. G. R. H. VAN LILAAR
Amstel Z. no. 636.

(3778) De Uitgever G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, debiteert met buitengewoon succes:

I. ***J. KRAMERS Jz.***,

GEOGRAPHISCH WOORDENBOEK

DER GEHEELE AARDE.

In één Boekdeel.

Met een Alphabetisch Register van Verwijzingen.

***f* 15.75.**

Gebonden in geprest Linnen Band met rijk Vergulden Rug ***f* 16.25.**

Dit Werk levert eene korte Beschrijving van alle Plaatsen van eenige Beteekenis **over de geheele aarde**, zoodat men er schaarsch iets te vergeefs in zoeken zal. De gunstige beoordeelingen, die het ten deel viel en den lof er alom aan toegezwaaid, pleiten dan ook ten volle voor zijne bruikbaarheid. Bovenal zal het uitmuntende dienten bewijzen aan den KOOPMAN, den ZEEMAN en den AMBTENAAR. Het bevat nevens het Belangrijke en Wetenswaardige uit de *Aardrijks- en Volkenkunde*, een schat van naauwkeurige opgaven betreffende *de Statistiek*, *de gesteldheid van den grond*, *de voornaamste produkten*, *de in- en uitvoer*, *de geogr. lengte en breedte*, *den toestand en de bruikbaarheid der havens en reeden*, opgave van de daar gebruikelijke *munten*, *maten*, en *gewigten*, tot Nederlandsche herleid, en in het kort een ontelbaar getal zaken, die veel nut, gemak en genoegen bezorgen en vaak elders te vergeefs gezocht worden.

II. DE TWEEDE VERMEERDERDE EN VERBETERDE UITGAVE VAN

GIRARDIN'S

SCHEIKUNDE VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND EN HET FABRIJKWEZEN.

Twee Deelen, met uitvoerig Register en 160 tusschen den Tekst geplaatste Houtsnee-Figuren. Prijs *f* 9.

Beter dan vroeger zal de Fabriekant, de Handwerksman, ieder, die tot 's Volks industrie in betrekking staat, hier een **SCHEIDKUNDIGEN GIDS** vinden, die hem den weg wijst en voorlicht, bij ieder verschijnsel, dat zich in zijn beroep of bedrijf opdoet. Ingelicht omtrent den aard der grondstoffen, die hij bewerkt; bekend gemaakt met de schoone wetten, aan welke de natuur gehoorzaamt, zal ieder Werkman als van zelf tot de oorzaak en het resultaat van zijn bedrijf worden opgeleid. Door verstandige overtuiging geleid, zal geene verouderde gewoonte hem langer in boeijen knellen; de reuzenschreden, die tot op de jongst verloopen jaren door onze naburen op den weg der Industrie zijn gedaan en waarmede hij hier wordt bekend gemaakt, zullen zijne eerzucht opwekken en zijn welbegrepen belang zal hem een spoorslag wezen, om voor zich zelven de baan te openen en daarop voordeel en roem te behalen.

III. **W. A. RUST,**

SCHETS DER TECHNOLOGIE,

of Wetenschappelijke Beschrijving, Opheldering en Onderzoek van alle Technische Verrigtingen, die den grondslag der gezamentlijke industrie uitmaken. Ten gebruike bij Technologische lessen en tot zelfonderrigt.

TWEEDE DRUK *f* 3.60.

Dit Leerboek van den bekenden Berlijnschen Technoloog, waarvan eene eerste aanzienlijke oplage, binnen weinig tijds, was uitverkocht, onderscheidt zich door vorm en inhoud, zoowel als door beknoptheid en volledigheid gunstig van alle bestaanden. Bij elk Technisch bedrijf is de natuurlijke gesteldheid der bewerkt wordende stof, de wijze waarop zij gewonnen en gebruikt wordt duidelijk opgegeven, terwijl men door de eenvoudige, schoone groepering der verschillende technische verrigtingen een gemakkelijk overzigt van het geheel verkrijgt. Een uitvoerig WOORD- en ZAAKREGISTER aan het einde des Werks brengt den gebruiker gewis veel gemak en voordeel aan.

IV. **Voor Schoolgebruik.**

P. VAN DER BURG,

SCHETS DER NATUURKUNDE,

1e St. 2e verb. en verm. druk, met 65 Houtsn.-Fig. *f* 0.45.
Idem 2e " 2e " " " " " 55 " " 0.40.
Idem 3e " " 94 » " 0.50.
Bovenstaand Werkje compleet, met Alphabetisch Register . . . . " 1.45.

V. **P. D. SCHEFFELAAR,**

LEERBOEK DER THEORETISCHE EN PRACTISCHE CIJFERKUNST,

ten dienste der Scholen en bij bijzonder Onderwijs,

met vraagstukken, waarin de getallen zoo zijn genomen, dat zij bij het maken van berekeningen en begrootingen van kosten tot leiddraad kunnen dienen.

4 stukjes compleet ingenaaid . . . . . . *f* 1.00.
Antwoorden op dezelve compleet . . . . . . » 0.20.
Elk stukje afzonderlijk. . . . . » 0.25.

(3809) Bij G. A. GULIKERS, Boekhandelaar te Maastricht, zijn zoo even in het licht verschenen en mede alom te bekomen, ten gebruike voor Gymnasiën, Instituten, enz.

Gemakkelijke Opstellen voor eerstbeginnenden, of allereerste Oefeningen in de Fransche taal, met bijgevoegde regelen, volgens de spraakkunst van den Eerw. Heer J. J. PETER en andere taalkundigen. Vijfde deel of syntaxe, 1e afdeeling . . . . *f* 0.60.
Idem Vijfde deel, 2e afdeeling . . . . » 0.75.

Gemakkelijke Opstellen voor eerstbeginnenden of allereerste Oefeningen in de Fransche taal, met bijgevoegde regelen volgens de spraakkunst van H. H. NOËL en CHAPSAL en andere taalkundigen. Eerste deeltje, *zesde druk* . . . . *f* 0.30.
Idem. Tweede deelte, *zesde druk*. . . . . » 0,30.
Idem. Derde deeltje, *vijde druk* . . . . . » 0.55.
Idem. Vierde deeltje, *vierde druk* . . . . » 0.60.

Het verschijnen van den *zesde druk* levert een onwedersprekelijk bewijs, dat die werkjes eene voortdurende goedkeuring hebben mogen wegdragen.

(3808) De Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN te Leyden, zal op Maandag 9 November en volgende dagen verkoopen:

Een fraaije verzameling **BOEKEN**, betreffende Godgeleerdheid, Regts- en Staatswetenschappen, Geneeskunde. De godgeleerde boeken nagelaten door wijlen den Wel-Eerw. Heer G. BERGMAN, R. C. Pr. en Pastoor te Wassenaar.

De Catalogus is mits *franco* aanvrage gratis verkrijgbaar.

(3750) Bij den Boekhandelaar G. W. VAN BELLE, te Rotterdam, is van de pers gekomen:

I. **De Broedermoord**, of Gilles van Bretagne, Kronijk van de XVe Eeuw, door den Burggraaf Walsh, gr. 8o. . . . . *f* 2.30.

In dit werk, een der meesterstukken van den Burggraaf Walsh, wordt, met de kernachtige en treffende welsprekendheid dien schrijver eigen, de lange reeks der rampen verhaald, van den ongelukkigen Gilles van Bretagne, het slagtoffer van de zwakheid zijns Broeders, de eerzucht en afgunst van den Boosaardigen Arthur de Montauban en zijne eerlooze medepligtigen; rampen, gedeeld door de liefdevolste en deugdzaamste der gades, de jonge prinses Françoise de Dinan.

II. **Bloemlezing** van nuttige en aangename Verhalen voor alle standen. Door onderscheidene vaderlandsche letterkundigen. Derde Serie, gr. 8o . . . *f* 1.60.

Iedere Serie van deze Bloemlezing vormt op zich zelve een compleet werk en is dus ook afzonderlijk verkrijgbaar. Van de Eerste en Tweede Serie zijn nog eenige Ex. voorhanden.

(3783) **Boekhandel van P. N. VERHOEVEN te 's Bosch.**

Voor *f* 11.00 in plaats van *f* 27.00.

DE WERKEN VAN DEN KANUNNIK

C. VON SCHMID,

naar de laatste oorspronkelijke hoogduitsche uitgave door J. J. VAN DER LINDE, onder toevoorzigt van den Zeer Eerwaarden en Zeer Geleerden Heer F. J. VAN VREE (thans Bisschop van Haarlem).

18 deelen in-12.

Met Platen en Houtgravuren.

Deze Werken van den grooten Volksschrijver bevatten alles, wat uit de pen van dien waarlijk populairen man is voortgevloeid. Door gansch Europa zijn ze door jong en oud, geletterden en ongeleerden met denzelfden geestdrift ontvangen. En moeijelijk zal men eene Bibliotheek aantreffen, waarin de leerzame geschriften van den onovertroffen VON SCHMID niet eene eervolle plaats beslaan.

Dit, gevoegd bij de belangrijke prijsvermindering van *f* 27.00 op *f* 11.00, zal zeker iedên, die deze voortreffelijke werken nog niet bezit, aansporen om zich dezelve aan te schaffen. Er zijn nog slechts een gering getal **KOMPLEETE** exemplaren van over, die aan de eerstvragenden zullen afgeleverd worden.

☞ Deze werken zijn mede verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren.

Bij denzelfde verschijnt geregeld de

LEESBIBLIOTHEEK

VOOR

CHRISTELIJKE HUISGEZINNEN,

HET GOEDKOOPSTE TIJDSCHRIFT DAT IN ONS VADERLAND HET LICHT ZIET.

Om zich daarvan te overtuigen, leze men slechts de titels der reeds verschenen werken in 1857, die zamen 1500 bladzijden druks in-12o uitmaken, benevens 3 houtgravuren, en die nog door twee boekwerken van omstreeks 500 bladzijden zullen gevolgd worden.

Gilbert en Mathilda, Episode uit de Kruistogten. Een boekdeel in-12 van 256 bladzijden.
Hubbard. Novelle uit de eerste eeuw der christelijke tijdrekening. Een boekdeel in-12 van 210 bladzijden.
Historische Verhalen en Legenden. Het Engelsch vrij gevolgd. Een boekdeel in-12 van 243 bladzijden.
Maria van Alezzio of de Voorzienigheid waakt, door Professor BRECHY. Een boekdeel in-12 van 280 bladzijden. *Met eene houtgravuur.*
Louis en Rodrigo, of de vriendschap opgeofferd aan de eerzucht. Episode uit de laatste oorlogen van Grenada. Een boekdeel in-12 van 230 bladzijden. *Met eene houtgravuur.*
De Familie Taupyn. Episode uit den Vendeeschen oorlog. Naar 't fransch van de Gravin de la Rochere. Een boekdeel in-12 van 191 bladzijden. *Met eene houtgravuur.*

Men kan als nog inteekenen op deze **goedkoope Leesbibliotheek** voor slechts **DRIE GULDEN** 's jaars.

Daarvoor ontvangt men 8 boekdeelen, te zamen uitmakende **twee duizend** bladzijden in-12, op royaal papier en met eene duidelijke letter gedrukt.

Alle zes weken ziet een boekdeel het licht, dat aan de Inteekenaren wordt afgeleverd.

Inteekeningen worden aangenomen bij alle Boekhandelaren des Rijks, en bij den Uitgever

P. N. VERHOEVEN.

Van den Jaargang 1856 zijn ook nog eenige Exemplaren verkrijgbaar voor den geringen prijs van **drie gulden.**

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.